

In memoriam

Herman Vogel

Koča v bregu

(Neobjavljene pesmi)

Popoldne

se vse nizko zaseka človeku v teme.
Naivne barve si v odtenkih razdeli delo:
prva se usede na to stran globače,
druga na ono,
tretja vzame pot pod noge in se sprehaja med njima.
Živo rdeča in izmučena.

Kdo so ljudje?

Spoznaš jih po očeh,
ki so nekaj zgubile,
spoznaš jih po letih,
ki se pno v sedmi ali osmi križ.
Za tem križem je dolga praznina:
zbežimo od tu, pojdimo na konec sveta,
v dežele neodkritih rastlin in kamnov.
Ne spoznaš jih pod bremenom imen.

Herman Vogel, ki je tragično preminil leta 1989, bi letos praznoval 75-letnico.

Prvi vali kakor Sizif skalo v hrib,
drugi si krči najbližjo pot v svet in na sonce,
tretji je brez svojega zaščitnika obležal pod hribom,
vsi drugi dvigujejo krila in se pripravljajo k odhodu.

Kam?

Ni pomembno,
zakaj po daljavah te ne povpraša nihče,
prvo je, da si zdaj in tu.
Prebij se skozi življenje, kakor veš in znaš,
prihodnost pa pusti poznim kronistom.
Biti grobar pri živem telesu ni dobro.

Za kotanjami

slutiš, da se konča svet,
na vrhu zaslutiš, da se tu šele začenja,
zakaj podoba se pelje v neskončnost.

Koča v bregu,

lesena in revna,
se je sesedla pod časnim bremenom.
Kdo jo je ubil in preklel v samoto?
Ne obujajmo spomina nanjo, ne žalimo je,
zapojo njeni sosedje.
Ničesar ne vemo:
zajedla se nam je v kosti,
zarezala nam je pasji lajež v kri.
Sama je sebi spomin in spomenik.

V leseni strop

se je zajedla velika luknja,
v tesen prostor vise polomljena lesena rebra.

Podrta krušna peč:

kako praznično je zadišalo iz nje,
ko so mati potegnili prvi hleb na ogled.
Z velikim rjavim križem na vrhu.
Čudno:
vrežeš čisto majhen križ v testo, kakor tabu,
pa se razraste in zakrvavi.
Ob slednji drobtini šteješ kaplje in dneve v letu.

Prag je ves zlizan,

kakor da ga noč za nočjo
prihajajo lizat ostri volčji jeziki.
Drobni otroški podplati
so se tisočkrat toplo spustili nanj,
njihova raskava,
od strnišč zbodena stopinja.
Prag vidi dlje od človekove črne misli,
ki se ustraši sledu smrtne sence.
Toda zakaj govoriti o smrti?
Smrt ni trenutna, z njo se nič ne konča.

Koča v bregu

govori nerazumljive in skrite pomene.

Razmetana postelja v kotu

govori približno resnico:
v svojem naročju je prebolela
tisoče bolečin in smrti,
preljubila
tisoče življenj in radosti.
Kdo je vsak večer legel vanjo
ubit, raznežen in trmast?

Stoletja boš sedel

na ožganem slemenu pred kočo v bregu,
vonjal akacije in zemljo,
vrtal v slednji kamenček,
pa se ti bo razodelo.

V kamnitem prostoru,

pod prevleko stoletnih svetlikavih saj
odmevajo davne besede:
V tem znamenju boš zmagal.
Ali res?
Posojeni denar,
prvič marca, drugič majnika,
vrnil z obrestmi vred vinotoka.

Besede

kljub svojemu prekletstvu največ povedo.
Črne, črnoglede, brezupne besede.